

OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 4/2014

První pozdrav zimy na rybníku Štikovec

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,

i když od voleb uběhl již nějaký čas, chtěl bych touto cestou poděkovat Vám všem, kteří jste dali svoji důvěru VIZI 2018. Při současném složení zastupitelstva je pro nás velkým závazkem vést naši obec další čtyři roky. Budeme se snažit o to, abychom Vás neklamali a opět posunuli obec dopředu.

V měsíci listopadu proběhlo výběrové řízení na dodavatele stavby ÚSES v k. ú. Ořechov. Zakázka byla zadána společnosti Kavyl spol. s r. o., která splnila všechny podmínky zadávacího řízení a nabídla cenu za zhotovení kompletního díla ve výši 13.725.197 korun. Celá částka na realizaci územního systému ekologické stability bude uhrazena z dotace Evropské unie a práce budou zahájeny v jarních měsících roku 2015.

25. září 2014 se uskutečnilo tradiční setkání jubilantů v Restauraci U rybníčka. Pozvání přijalo šedesát seniorů a myslím si, že byli spokojeni. První adventní neděli byl slavnostně rozsvícen ořechovský vánoční strom. Přišlo opět hodně lidí a celá akce se vydařila.

Dále bych chtěl poděkovat všem, kteří poctivě třídí odpad. V letošním roce jsme se umístili na krásném pátém místě z celkového počtu sedmdesáti dvou obcí a měst Jihomoravského kraje v kategorii s počtem obyvatel od dvou do deseti tisíc. V minulém roce jsme byli na místě devátém. Pokud se bude i nadále zvyšovat množství vyříděného odpadu, můžeme v budoucnu uvažovat o dalším snížení poplatků za komunální odpad.

Od 14. prosince platí nový jízdní řád na autobusovou dopravu. Zaznamenali jsme mnoho stížností občanů, neboť byly zrušeny některé spoje, na které byli zvyklí. Občané mají za to, že tyto spoje nechal zrušit obecní úřad. Takto tomu ovšem není. Akciová společnost KORDIS JMK, která je koordinátorem integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, s námi tyto změny dopředu nekonzultovala, dozvěděli jsme se je až s vydáním nového jízdního řádu. V celé této záležitosti jsme zahájili jednání a snad se nám podaří některé zrušené spoje obnovit.

Začátkem prosince jsem byl našimi ořechovskými ochotníky pozván na premiéru divadelní hry Vlastimila Pešky o dobývání Brna Švédy s názvem Bylo nebylo aneb Jak generál Torstenson ostrouhal kolečka. Provedení hry se mi velice líbilo, hra měla dějový spád, vtíp a obdivuji také vysoké nasazení našich ochotníků. Hru všem vřele doporučuji.

Také bych Vás chtěl touto cestou informovat o poškození obecního automobilu propíchnutím pneumatik, které se stalo v noci ze dne 12. na 13. října 2014. Přestože byl pachatel zachycen kamerovým systémem, do dnešního dne se ho nepodařilo vypátrat.

Dovolte mi, abych Vám všem popřál krásné prožití svátků vánočních a hodně životního optimismu do nového roku 2015.

Josef Brabenec

Ocenění za sběr separovaného odpadu

Ledovka v Ořechově – začátek prosince

Srdečné blahopřání našim jubilantům

V měsících říjnu až prosinci 2014 oslavili významné životní jubileum:

70

Jarmila Šalplachtová, Pláně 7

Ivo Pavlík, Nová 17

Emilie Pisková, Páralova 12

Miroslav Komínek, Zahradní 17

80

Ludmila Vrbková, Pláně 12

Jan Ruška, Kout 15

Obec Ořechov přeje našim milým spoluobčanům hlavně pevné zdraví, štěstí a spokojené žití.

Vítání občánků

V roce 2014 se z důvodu rekonstrukce budovy obecního úřadu konalo pouze jedno vítání občánků, a to v říjnu. Vítání občánků se již uskutečnilo v nové obřadní místnosti v přízemí obecního úřadu a bylo přivítáno celkem 19 dětí.

Badouček Václav, Výchon 29

Drcnová Magdaléna, Pavlíkova 19

Dudíková Kateřina, Sokolská 32

Ferdusová Nikola, Brněnská 32

Ferdusová Simona, Brněnská 32

Floriánová Karolína, Výstavní 11

Gergela Vojtěch, Brněnská 14

Hloušek Jakub, Svadilov 4

Chytilová Ema, Komenského 15

Jindřichovská Ema, Jeřábkova 9

Konečná Kristýna, Ořechovičská 3

Konečný Milan, Kerendov 28

Kuzma Adam, Kyselkova 13

Matocha Lukáš, Výstavní 16

Nádeníček Jiří, Sokolská 9

Rájová Monika, Družstevní 14

Remutová Amálie, Zahradní 22

Ševčík Rudolf, Tolarova 3

Weinstein Jakub, Kyselkova 8

Informace Obecního úřadu

Úřední hodiny na Obecním úřadě Ořechov na konci roku 2014

pondělí	22. 12. 2014	od 8 do 17 hodin
středa	24. 12. 2014	státní svátek
pondělí	29. 12. 2014	od 8 do 17 hodin
středa	31. 12. 2014	zavřeno

V roce 2015 bude první úřední den v pondělí **5. ledna 2015**.

*****

Svoz směsného komunálního odpadu:

Středa - 31. prosince 2014 - svoz bude probíhat beze změn.

Čtvrtek - 1. ledna 2015 - svoz na Nový rok nebude uskutečněn,
náhradní svoz za tento den proběhne v pátek 2. ledna 2015.

*****

Žádáme rodiče, kteří mají trvalý pobyt v naší obci, aby na Obecním úřadě Ořechov nahlásili **nově narozené děti předložením jejich rodného listu**.

*****

Žádáme **cizí státní příslušníky**, kteří jsou nově přihlášení k trvalému pobytu v naší obci, aby tuto skutečnost oznámili Obecnímu úřadu Ořechov předložením průkazu o povolení k pobytu.

*****

Poplatky v roce 2015

Poplatek za komunální odpad

V roce 2015 je poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanoven ve výši 300,- Kč.

Poplatek je možné uhradit v hotovosti na pokladně Obecního úřadu Ořechov od **pondělí 2. února 2015**, nebo bankovním převodem na účet obce vedený u SBERBANK CZ číslo 4200004469/6800. Variabilní symbol: číslo popisné domu (ne číslo orientační).

Poplatek má za povinnost uhradit každá osoba s trvalým pobytem v obci, majitel domu nebo bytu v obci, ve kterém není nahlášena žádná fyzická osoba k trvalému pobytu a dále osoba cizí státní příslušnosti s trvalým pobytem v obci nebo osoba cizí státní příslušnosti s přechodným pobytem v obci delším jak tři měsíce.

V případě, že platíte poplatek bankovním převodem za celou rodinu žijící v jedné domácnosti, je možné poplatek zaplatit jednou částkou. Pokud platíte poplatek pouze za určitou osobu, je nutné platbu provést jednotlivě a uvést rodné číslo osoby, aby bylo možné platbu správně přiřadit.

Poplatek za komunální odpad je dle Obecně závazné vyhlášky potřeba uhradit nejpozději **do 31. 3. 2015**. V případě tíživé situace může občan požádat Obecní úřad o odložení splátky poplatku. Pokud není poplatek řádně včas zaplacen a dlužník nereaguje na upomínku, může být poplatek navýšen až na trojnásobek, dle § 11, zákona č. 565/1990Sb. o místních poplatcích. Dlužná částka bude následně vyměřena platebním výměrem a vymáhána exekuční cestou.

Poplatek za psa

Splatnost poplatku je **od 2. 2. 2015 do 31. 3. 2015**

100 Kč za psa v domě

300 Kč za psa v bytě

200 Kč za psa v bytě – poživatel starobního či invalidního důchodu

variabilní symbol: číslo popisné domu (ne číslo orientační)

specifický symbol: 1341

Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu.

Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců nebo v den, kdy nabyl psa staršího tří měsíců. Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem). Vznik a zánik poplatkové povinnosti je nutné nahlásit do patnácti dnů od vzniku na Obecním úřadě v Ořechově, formuláře jsou k dispozici na www.orechovubrna.cz.

Poplatek za hrobové místo a kolumbárium

Dle schváleného sazebníku se platí za hrobové místo 30,- Kč za m² a rok.

Nájem za kolumbárium činí 50,- Kč za rok. Tyto poplatky se platí na pět let předem.

V prvním čtvrtletí roku 2015 budou nájemcům hrobového místa a kolumbária, kterým v roce 2014 končí zaplacený pronájem, zaslány informace o platbě na další období.

Obecní úřad Ořechov přeje všem spoluobčanům klidné a spokojené vánoční svátky a do nového roku 2015 hodně zdraví a štěstí

Díky Vám Tříkrálová sbírka opět pomůže potřebným

V těchto dnech vrcholí přípravy již patnáctého ročníku Tříkrálové sbírky, která odstartuje s novým rokem a potrvá do 14. ledna 2015. Jde o největší dobrovolnickou akci v zemi, která je součástí tradice a umožňuje veřejnosti podílet se spolu s Charitou na pomoci lidem v nouzi.

Prostředky z Tříkrálové sbírky každoročně významně přispívají k udržení, zkvalitnění a rozšíření nabídky sociálních a zdravotních služeb v regionu poskytovaných Oblastní charitou Rajhrad. Z prostředků TS 2015 bude pořízeno vybavení nového zařízení Chráněného bydlení sv. Luisy určeného pro osoby s demencí, jehož provoz bude zahájen v lednu 2015. Další prostředky pomohou nevléčitelně nemocným v hospici sv. Josefa například příspěvkem na nákup léků proti bolesti a zdravotnického materiálu, podpoří činnost dobrovolníků, kteří jsou nedílnou součástí hospicového týmu a také zajistí provoz odborného sociálního poradenství, které je zdarma poskytováno osobám dlouhodobě pečujícím o nevléčitelně nemocné.

Díky Vaším darům bude možné přispět na provoz charitní pečovatelské a ošetrovatelské služby v regionu a usnadnit tak život seniorům a lidem se zdravotním znevýhodněním, kteří z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení potřebují pomoc druhých.

Peníze pomohou mládeži ohrožené negativními společenskými jevy, kterým se věnují sociální pracovníci Nízkoprahového centra Vata v Židlochovicích. Část výtěžku poputuje také do salesiánského střediska Don Bosko Hospet v Indii, které vyhledává děti zneužívané k práci, poskytuje jim pobytovou službu, roční základní školní vzdělávání, zdravotní péči a stravu a ve spolupráci s rodinou následně umístění do klasických škol. Další prostředky budou věnovány na pomoc rodinám s více dětmi v nouzi a v případě živelných katastrof na humanitární pomoc v České republice a zahraničí. Více o podpořených projektech najdete na www.rajhrad.charita.cz.

Oblastní charita Rajhrad děkuje Vám všem, kteří vlídně přijmete koledníky, otevřete svá srdce a štědré dlaně a pomůžete tak mnoha potřebným a lidem v nouzi. Velké díky patří i samotným koledníkům, kteří věnují nezištně svůj čas ve prospěch pomoci druhým.

Tříkrálovým koledníkům požehná otec biskup Mons. Vojtěch Cikrle při mši svaté na Petrově v pátek 2. ledna v 15 hodin. Tato akce je spojena s losováním kolednické soutěže a pro koledníky je připraveno teplé občerstvení. V neděli 4. ledna v 18 hodin můžete na programu ČT1 shlédnout přímý přenos Tříkrálového koncertu z Městského divadla v Brně. Podpořit Tříkrálovou sbírku můžete také zasláním **dárcovské SMS KOLEDA** na číslo **87 777**.

V obci Ořechov proběhne Tříkrálová sbírka dne 10. ledna 2015.

Koordinátorka sbírky za OCH Rajhrad:

Ing. Hana Bělehradová, mobil: 737 220 085, hana.belehradova@rajhrad.charita.cz

Základní škola a Mateřská škola Ořechov, okr. Brno – venkov, příspěvková organizace

Ze života naší základní školy

Výukový program Malá lesní výprava

Ve středu 12. listopadu 2014 proběhl v 1. ročníku výukový program Malá lesní výprava, který ve škole organizoval Rezekvítek.

Rezekvítek je spolek, jehož posláním a účelem je sdružovat občany, kteří se dobrovolně věnují ekologické výchově dětí, mládeže i dospělých, ekologii a ochraně přírody.

Během výukového programu děti pomohly nešťastným lesním zvířátkům. Nejdříve určily, o jaká zvířátka se jedná. Podle stop objevily prase divoké, bažanta, lišku a srnce. Potom poznaly, jak a kde v lese žijí a co k životu potřebují. Nakonec pro ně postavily nový les.

Program malé žáky zaujal a obohatil výuku prvouky.

Třída 1.A + 1.B

Rušný týden v životě druháčků

Mnoho lidí si myslí, že zahájení školního roku přináší napětí a dobrodružství jen pro prvňáčky. Ale i žáci druhých ročníků mohou zažít rušný a „zážitkový“ týden, a to v půli října.

Učit se neznamená jen sedět v lavicích, zapisovat si poznámky z tabule a opakovat sčítání a odčítání... Proto od září vyráží druháčci na plavecký výcvik. Nejinak tomu bylo i v pondělí 20. 10., kdy obě druhé třídy odjely autobusem do Nové Vsi na další lekci plavání. Děti si vody užily do sytosti, zato školní lavice zůstaly opuštěny až do následujícího dne.

V úterý 21. 10. uběhlo vyučování nezvykle rychle, vždyť měli žáci před sebou středu a s ní i koncert cimbálové kapely Réva. Myslím, že mohu s čistým svědomím říci, že v obecnstvu nebyl nikdo, komu by se koncert nelíbil.

Celý týden byl pro děti náročný, takže přivítaly páteční ředitelské volno kvůli plánovanému přerušení dodávky elektrické energie s radostnou představou, že si odpočinou. Následoval víkend a třídní podzimní prázdniny.☺

Třídy 2.A + 2.B

Vyučování ve třetích třídách začalo v letošním školním roce s nadšením a očekáváním, co nového nás čeká. Těšíme se, že se naučíme vše, co do třetí třídy patří. Budeme si pomáhat a spolupracovat.

A co nás baví? Tělesná výchova, prvouka a nejvíce plavání. Počáteční obavy z pohybu ve škole byly rychle vystřídány radostí z pokroků po každé lekci.

Někdo dobře splývá, jiný plave a někdo se teprve vše učí. Všichni zaslouží pochvalu!!!

Třídy III.A a III.B

Naše třída 5.B

Bydlím v Silůvkách, ale dojíždím do naší školy v Ořechově. Chodím do třídy 5.B. Naše paní učitelka se jmenuje Karin Soukalová, která nás učí českému jazyku, přírodovědě a vlastivědě. Do školy v Ořechově chodím od první třídy, kdy jsme měli za třídní učitelku Magdu Jachnickou, která nás učila číst, psát a počítat. Ve třídě jsem neznala žádného kamaráda. Postupně jsem se seznamovala se všemi spolužáky, je nás jedenáct dívek a jedenáct chlapců.

Mezi nejkrásnější zážitky se třídou považuji výlet do Permonia v Oslavanech v loňském školním roce. Nejvíce mě zaujalo hledání šavlozuba v sopce a točící schody na lanech. Velmi zajímavé jsou také výukové programy Střediska volného času Ivančice, při kterých se mnohému naučíme, např. dopravní výchově, zajímavostem ze života našich předků. Jezdíme také do Lesní školy Jezírko v Soběšísích, kde si při ekologických výukových programech prohlubujeme vztah k přírodě. Nejvíce mě tam zaujal model mraveniště, ve kterém jsme mohli sledovat život uvnitř.

Ve škole míváme různé kroužky – míčové hry, taneční kroužek, keramiku a mnoho dalších. Pořádáme také různé akce pro rodiče jako jsou výstavy, vánoční jarmark, dílničky.. Každý rok se těšíme na čertovskou školu, kdy se všechny děti i paní učitelky převléknou za Mikuláše, čerta nebo anděla a celý den probíhá čertovská výuka.

Ve škole máme Žákovský parlament, do kterého jsou voleni dva zástupci z každé třídy druhého stupně a pátých ročníků.

Už v první třídě jsem poznala, že dívky i kluci spolu vytvořili bezva partu. Čím jsem ale starší, tím si více uvědomuji, co znamená slovo kamarád. Protože ne každý kamarád je ten opravdový...

Tereza Bendová, 5.B

Poprvé laboratorní práce

Největší zábavou v přírodopise je pro nás šesťáky mikroskopování. „Už je vidím,“ ozývalo se z lavic 6.A třídy v hodině laboratorní práce z přírodopisu. Učili jsme se pracovat s mikroskopem, seznamovali se s dalšími nástroji nutnými k vytváření preparátu – pipetou, mikroskopovací jehlou, pinzetou, laboratorními sklíčky ... Po krátké instruktáži jsme měli možnost sami zjistit, jak taková buňka vlastně vypadá. Pozorovali jsme buňky v pokožce cibule, dužniny rajčete, banánu, jablka, šípku, chloroplasty v mechu měříku.

Škoda, hodina je opravdu krátká doba, když se člověk baví, ale k mikroskopům se v tomto školním roce určitě ještě vrátíme. A třeba příště budeme zkoumat vzorek, který se bude i pohybovat!

Už vidím prvoka ..

K tomuto účelu jsme si vypěstovali v senném nálevu (voda+seno) prvoka - trepku velkou. Naučili jsme se vytvořit z nálevu mikroskopický preparát a v mikroskopu sledovat velikost, tvar a pohyb tohoto jednobuněčného živočicha.

Hm...

Někteří měli štěstí a v prvním odebraném vzorku senného nálevu objevili trepky. Jiní museli zhotovit preparát několikrát, aby konečně viděli, jak taková trepka vypadá ve skutečnosti. Po praktické části si všichni vše pečlivě zapsali a zakreslili do laboratorního protokolu. Ti nejrychlejší stihli ještě prozkoumat své vlasy.

A co dodat na závěr...

Těšíme se na další laboratorní práce.

Třída 6.A

Projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji

Naše škola se zapojila do dvouletého projektu *Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji* v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Realizátorem tohoto projektu je Střední škola polytechnická, Brno, Jílová 36g.

Tento projekt je určen především pro žáky II. stupně, kteří se budou seznamovat s různými pracovními nástroji a přístroji, rozeznávat některé materiály, ale hlavně si budou moci vyzkoušet pod vedením odborných učitelů různá řemesla v praxi, jako je např. truhlář, elektrikář, malíř, instalatér či zedník.

Cílem projektu je tedy zvýšit zájem žáků o studium technických oborů a tyto obory popularizovat.

V říjnu a listopadu se chlapci z 6. a 7. tříd setkali s odborníky na slovo vzatými, a to z oboru truhlář.

A jak hodnotili výuku vedenou v naší školní dílně, se dozvíte z jejich ohlasů.

„Sedmáci“

- *Nejvíc se mi líbilo zatloukání hřebíků.*
- *Vyráběli jsme krmítko pro ptáky, a nebylo to tak náročný.*
- *Bylo to dobrý, bavilo mě pracovat se dřevem. A bageta mi opravdu chutnala.*
- *Líbilo se mně všechno – stavění krmítka, zatloukání hřebíků, zábava u toho všeho ...*
- *Učili jsme se řezat pilkou, pracovat s hoblíkem, vyráběli jsme ptačí budku.*
- *Naučili jsme se, jak správně pracovat s některými nástroji.*

„Šestáci“

- *Poprvé jsme se učili řezat dřevo, zatloukat hřebíky. A podruhé jsme vyráběli budky, a to se mi líbilo.*
- *Příště bych si rád vyrobil něco sám. Ale nevím co.*
- *Už se těším na další hodiny!*
- *Je to hodně dobrý. To kdybychom měli každý úterý, kdy máme „pracák“, tak se těším do školy. Taky by bylo dobrý, kdybychom ty budky mohli třeba nějak natřít.*
- *Smáli jsme se, pracovali a něco se dozvěděli.*
- *Moc mě to bavilo. Mám z toho dobrý pocit.*
- *Byla to zábava, až na ty dlouhé výklady, ale to asi musí být ...*
- *VÍC BAGET! MÍŇ PRÁCE! (I to je názor jednoho z chlapců...)*

Pozn.: Žáci vždy dostanou občerstvení (bageta a balenou vodu), aby se jim lépe pracovalo.

Závěrem lze říct, že většina se shodla na tom, že něco vyrábět je skutečně dobrá věc.

Mgr. Barbora Stránská

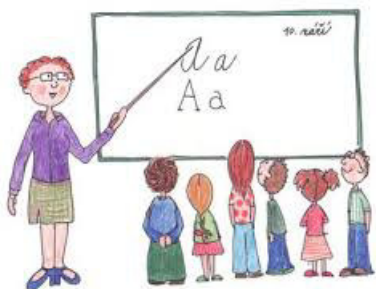
Příspěvek třídy 8.A

Osvícenská královna Marie Terezie si byla dobře vědoma, jaký význam má vzdělání. V novém školním řádu, který byl vydán 6. prosince 1774 a který umožňoval dětem ve věku od 6 do 12 let navštěvovat školu, uvedla:

„Vzhledem k tomu, že nám na ničem nezáleží tak, jako na skutečném dobru našich zemí, všimli jsme si, že výchova mládeže obojího pohlaví, jakožto nejdůležitější základ skutečného štěstí našich národů., vyžaduje zvláštní pozornosti. Tato otázka upoutala naši pozornost zvláště proto, že na výchově a správném vedení v raných letech závisí veškerý budoucí život každého člověka i způsob myšlení celého lidstva.“

Letos si připomínáme 240 let od této tak důležité školní reformy.

A jaký vztah mají dnešní žáci ke škole a vzdělání?

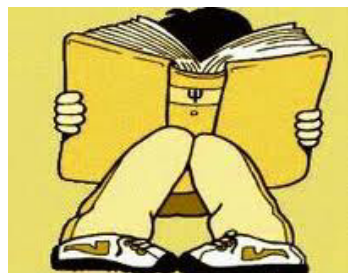

Ze života žáka

Jsem jedním ze tří stovek žáků naší základní školy a náš osud je přinejmenším podobný. Každý to známe - v 6:15 budík zavelí "vstaň" a rázem jsou všechny sladké sny tytam. A ti rodiče - nemají pro nás pochopení a neustále nás popohánějí, upozorňují: „Nezapomeň si x, y, z ..." (Doplň cokoliv).

Při vstupu do školy naivně doufáte, že nikoho nepotkáte, protože komu se po ránu chce zdravít, že ano. Samozřejmě někoho potkáte (ach, ta smůla), takže ze sebe vytrousíte jen lehké "dobrý den" a letíte rychlostí hurikánu do třídy, protože za dvě minuty zvoní a vy si ještě musíte zopakovat látku na následující test.

Zopakovat si to pochopitelně nestihnete, protože do třídy vletí učitel a jde se na věc. Po napsání testu doufáte, že první hodina bude poklidná, ovšem velice často se setkáváte s opakem. Po učitelově výzvě "předložte svůj domácí úkol" se třída dostane do obrovského údivu .... Většina žáků se s překvapením v hlase ptá: „Cože???", „Co?", „Copak on byl nějaký domácí úkol?!" nebo: „To jste nám neříkala, paní učitelko!" To vyučující pochopitelně nepotěší a zapomnětlivci jsou ohodnoceni nedostatečnou. Téměř všichni se tváříme, že nám to vůbec, ale vůbec nevadí, ale nebudeme si nic namlouvat, taková pětka trošičku štípne.

Takhle podobně probíhá celý den a pak se jde na oběd a domů. Doma máme kopu učení. Proč vlastně musíme pořád psát nějaké testy? Dospělí nám říkají: „Uč se, budeš to v životě potřebovat." No nevím, jestli mi život usnadní, když budu znát stavbu těla prvků nebo každou bitvu ve středověku. A že jich bylo! (Samozřejmě vím, že pro určité obory je to velice užitečná věc a že to patří do našeho základního vzdělání, ale nevím, k čemu to v životě bude potřebovat takový pomocný dělník...)

Ale v koutku duše někde cítíme, že mnoho z toho, co se ve škole naučíme, opravdu potřebovat budeme. Sice mi to někdy připadá jako science fiction, ale třeba se nám někdy později po naší "základce" i zasteskne.

Vít Soukal, 8.A

Výlet do Ivančic - návštěva stálé expozice Vladimíra Menšíka a zhlédnutí vystoupení ivančických gymnazistů

V září jsme jeli do Ivančic, a to hned ze dvou důvodů. Chtěli jsme nejen navštívit stálou expozici Vladimíra Menšíka a něco bližšího se o této významné postavě dovědět, ale hlavním cílem našeho výletu bylo zhlédnutí vystoupení žáků ivančického gymnázia, které se konalo v kině Réna na počest 95. výročí vzniku tohoto gymnázia.

Hra se jmenovala Labyrint a je autorská. To znamená, že si k ní studenti sami napsali celý scénář, hudbu a texty k písním. Pojednává o mladíkovi jménem Evžen, který se přistěhuje do Ivančic, nastupuje do nové školy a poznává nové kamarády. Objevují se první nepřátelé a Evžen se s nimi snaží nějak vypořádat. Hledá radu u strýce, najde také svou první lásku.

Ještě před začátkem vystoupení jsme navštívili stálou expozici Vladimíra Menšíka, která se nachází v nových prostorách historické budovy Staré radnice. Je sestavena z osobních věcí, rodinných fotografií, dokumentů, fotografií z filmů. Po celou dobu prohlídky nás provázel hlas tohoto skvělého komika, baviče a herce a na spoustu otázek odpověděla také průvodkyně.

Představení ivančických studentů bylo velmi zábavné a všichni jsme odcházeli nadšení. V době návštěvy Ivančic se zde konaly také Svatováclavské trhy, takže jsme si na cestu domů odnesli pár sladkostí. A co se týká Vladimíra Menšíka – zjistili jsme, že nebyl zrovna nejvzornějším studentem ☺

třída 9.A

Základní umělecká škola v Ořechově

Vážení občané.

Dovolte mi na konci kalendářního roku 2014 poděkovat za přízeň a důvěru všem, kteří podporují činnost Základní umělecké školy Ořechov, s pobočkou v Modřicích a Syrovicích.

Obci Ořechov, jejím zastupitelům a vedení obce, panu starostovi Josefu Brabencovi, panu místostarostovi Tomáši Dudíkovi a všem zaměstnancům obecního úřadu za vstřícnost a podporu, které se nám dlouhodobě a opakovaně dostává.

Spolupráce se Sdružením rodičů a přátel školy v čele s jeho předsedkyní paní Irenou Pšeničkovou je nám velkou pomocí, které si nesmírně vážím.

Přeji Vám, občanům obce Ořechov velmi příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný a dobrý nadcházející rok 2015.

S pozdravem

Mgr. Petr Krivánek

Kultura

OBECNÍ KNIHOVNA INFORMUJE

Dobrý den,

s blížícím se koncem roku a nadcházejícím adventem pomalu, ale jistě, rekapitulujeme další čtvrt rok, který nám rychle uběhl.

Moc ráda bych poděkovala manželům Leonardovi a Zdeňce Wallezkým, paní Ladě Badinové a paní Olze Lhotecké za krásně strávený večer při jejich **besedě o známém i neznámém Janu Nerudovi**, který si vychutnávaly téměř čtyři desítky posluchačů. Poutavé ukázky z Nerudovy tvorby byly vkusně a vtipně doplněny o důležité údaje ze života tohoto zajímavého muže. S manžely Wallezkými se opět setkáme 24. února 2015 na besedě s názvem **O první velké světové válce v letech 1914-1918 a její dopad na život našich občanů v Tikovicích, Ořechově a Ořechovičkách**, na kterou všechny srdečně zvu.

Při pohledu zpátky můžeme říci, že si **Virtuální univerzita 3. věku** i v tomto semestru našla další příznivce, kteří rozšířili řady našich studentů a se kterými společně poznáváme zajímavé téma Dějin oděvní kultury. V lednu příštího roku se naše Kulturní centrum stane hostitelem závěrečného setkání zimního semestru studentů VU3V, kteří

29. ledna zavítají do Ořechova, aby zde nejen získali ocenění za úspěšný uplynulý semestr, ale především, aby se seznámili s ořechovskými dějinami, krásou a pohodou této vesnice, a aby samozřejmě okusili domácí ořechové koláčky.

Vzhledem k velkému zájmu o cestovatelské přednášky bychom rádi v příštím roce pozvali další cestovatele, kteří by nás v několika přednáškách zavedli nejen do zemí věčného ledu, ale také do jižní Ameriky nebo na neklidný Balkán. Bližší informace a termíny zveřejníme již brzy.

V listopadu jsme zahájili **výukový program pro školy a školky** s tématem dřeva a na jaře – až budeme moci být venku - bychom rádi navázali vitrážemi. Na truhláře a bednáře se přišli podívat nejen ořechovské děti, ale také školáčky ze Silůvek a Prštic. Děti měly možnost se nejen seznámit s různými druhy dřeva, ale také s dějinami řemesel, pracovními postupy i nezbytnými nástroji a finálními výrobky, z nichž některé byly pak v knihovně vystavené. O zájmu dětí svědčily nejen jejich dotazy a připomínky, ale také nadšené tváře.

V průběhu měsíce listopadu a prosince probíhal v knihovně **Knihovní adventní jarmark**. V knihovně se vystavovalo a prodávalo více než 400 výrobků dětí z Mateřské a Základní školy Ořechov, z Mateřské a Základní školy Silůvky, z Mateřské a Základní školy Prštice, z Dílny Ořech, z Mateřského centra Sluníčko, z chráněné dílny V růžovém sadu a několika dalších šikovných a zručných lidí.

Od nového roku také začínáme s našimi pravidelnými návštěvami brněnských divadel. První naší návštěvou bude 21. ledna představení Miloše Formana Amadeus v divadle Husa na provázku v podání Miroslava a Martina Donutilových. Na březen plánujeme muzikál Duch v Městském divadle v Brně. Všichni zájemci o muzikálové představení se mohou již zapsat v knihovně.

Dne 22. ledna 2015 od 17 hodin se bude konat v obecním sále Kulturního centra cestovatelská přednáška o Bálkáně, jmenovitě o Albánii a dne 3. března 2015 se bude konat povídání o cestovatelských zážitcích z Peru.

V dubnu se také můžeme těšit na představení říčanského ochotnického divadla, které se u nás představí hrou Pohádka.

Přeji všem krásné a především klidné prožití předvánočního času a krásně a příjemně strávený sváteční čas! Těším se, že se společně opět sejdem v Novém roce.

Mgr. Zdeňka Špryncová
knihovnice

Beseda o díle Jana Nerudy

21. října 2014 jsme mohli navštívit další ze zajímavých besed, které pro nás v prostorách kulturního centra připravili manželé Walletzští spolu s paní Lhoteckou a Badinovou. Beseda byla tentokrát věnována českému básníkovi Janu Nerudovi, k jeho 180. výročí narození. Perfektně připravený program panem Walletzkým a výborný přednes připravených básní a textů účinkujících, nás nejen poučil o životě této významné osobnosti našich dějin, ale současně i velmi pobavil. Na závěr dostal každý návštěvník recept na oblíbené básníkově jídlo „Skopové s majoránkou“, který Jan Neruda také zveršoval v jedné ze svých básní. Jak nám účinkující potvrdili, recept sami vyzkoušeli, jen skopové nahradili vepřovým a chutnal prý báječně. Jistě nebude autorům besedy vadit, když recept přiložím.

Volný překlad básně a recept na skopové nebo hovězí s majoránkou.

Recept na skopové nebo vepřové s majoránkou

Maso omyjeme, osušíme, posolíme, posypeme jemně pepřem a opečeme ze všech stran na omastku (lžíce oleje a 15 dkg na drobno pokrájeného valašského špeku). Posypeme majoránkou (1 čajová lžička), potřeme rozetřeným česnekem a podlijeme trochou hovězího vývaru. Dusíme pomalu – asi hodinu – stále podléváme, až je maso měkké.

Měkké maso vyndáme, necháme vychladnout a pokrájíme na malé kostky. Do zbylé šťávy po vařeném mase dolijeme hovězí vývar, přidáme na kostky nakrájené brambory a vaříme do změknutí (asi 15 min.), pak přidáme majoránku (2 čajové lžičky), zbytek česneku a chvíli povaříme. Je-li třeba, mírně zahustíme moukou, rozmíchanou ve vodě a přidáme na kostky pokrájené maso a opět chvíli povaříme.

Budete potřebovat:

75 dkg libového vepřového plecka nebo šrůtku skopového
50 dkg brambor
půl litru hovězího vývaru
15 dkg valašského špeku nebo slaniny
1 lžíce oleje
3 lžičky majoránky
6 stroužků rozetřeného česneku
sůl, pepř, mouku

Tomáš Dudík

MATEŘSKÉ CENTRUM SLUNÍČKO

A už je to tady zase! Ještě před nedávnem jsme se vyhřívali na sluníčku a běhali po hřištích. Dneska se balíme do zimních bund, nasazujeme čepice, uzavzujeme šály a připravujeme se na Vánoce.

Naše mateřské centrum Sluníčko si v září vytyčilo určité cíle, které se nám podařilo beze zbytku splnit. Na veleúspěšnou podzimní burzu jsme navázali neméně vydařenou burzou zimního oblečení. Premiéru měl bazar hraček, který se také povedl, takže budeme uvažovat o jeho pravidelném pořádání. Jako každý rok o jednom říjnovém víkendu se nebe u křížku zaplnilo létajícími draky a padesát soutěžících dětí svědčí o velkém úspěchu. Zorganizován byl již tradiční lampionový průvod zakončený zábavným večerem v Orlovně. Rodičům i dětem se akce moc líbila.

Před námi je toho ale ještě spousta. Dostali jsme možnost podílet se svými výrobky na vánočním jarmarku. U příležitosti 10. výročí založení mateřského centra je naplánován Den otevřených dveří. Pro tatínky, babičky, dědečky a další příbuzenstvo bude menší posezení s dětmi, které si také najdou pod stromečkem i nějaký ten dáreček. Na oslavu pololetního vysvědčení máme vymyšlenou dětskou diskotéku s ohňostrojem. V únoru proběhne na zkoušku burza oblečení pro dospělé. Chystáme s dětmi také návštěvu Wikylandu. No, je toho hodně☺

Nebojte se a přijďte za námi! Scházíme se každé pondělí a středu od 9 hodin v budově Kulturního centra. Těšíme se na vás!

Martina Hrdličková a Markéta Hloušková

ČESKÝ SVAZ ZAHRÁDKÁŘŮ OŘECHOV

Dne 28. září 2014 se v Kulturním centru Ořechov uskutečnila tradiční podzimní výstava ovoce a zeleniny. I přes nepříznivý rok se zahrádkářské organizaci výstavu podařilo s přispěním občanů Ořechova úspěšně zorganizovat ke spokojenosti návštěvníků. Návštěvníci si mohli prohlédnout různé odrůdy jablek, hrušek, paprik a dalšího ovoce a zeleninu. Příjemná prohlídka byla zpestřena ochutnávkou burčáku nebo destilovanými plody místních pěstitelů. Návštěvníků oproti loňskému roku přibýlo a pevně věříme, že i vystavujících pěstitelů bude v příštím roce více.

3. října místní organizace uspořádala autobusový zájezd na výstavu Hortikomplex 2014 Flora Olomouc. Díky pěknému počasí byla výstava velmi zajímavá a hojně navštívená. Stánky s vystavenými výpěstky ovoce a zeleniny, ale také stromky, keře a květiny byly rozmístěny po celém areálu výstaviště. To vše doplňovaly stánky s potřebami pro zahrádkáře a různé pomůcky pro usnadnění práce na zahrádkách. Zájezd se velmi líbil a všemi účastníky byl kladně hodnocen. V roce 2015 uvažujeme o uskutečnění zájezdů - v jarním období na výstavu do Kroměříže a na podzim na výstavu Země živitelka v Českých Budějovicích.

5. dubna, na velikonoční neděli, se uskuteční v Orlovně tradiční ochutnávání vína, které zahrádkáři pořádají s místními vinaři. Tradiční košt bude jubilejní - padesátý ročník výstavy vín v Ořechově. Ochutnávku zpříjemní i cimbálová muzika a již dopředu všechny srdečně zveme.

Josef Němeček
předseda ČZS Ořechov

OŘECHOVSKÉ DIVADLO

Něco málo z činnosti ořechovských ochotníků

Na repertoáru máme dvě představení - Rychlé šípy z Oltecu, které měly premiéru 12. prosince 2010 a k dnešnímu dni jsme "Šípáky" odehráli 43 krát a Slaměný klobouk, který měl premiéru 5. prosince 2012 a sehrán byl 26 krát.

V letošním roce jsme vystupovali v Ořechově, Brně, Chropyni, Mutěnicích, Tuřanech, Prsticích, Českých Budějovicích, Hruškách a ve Vysokém nad Jizerou. Tam jsme byli pozváni jako hosté 45. ročníku přehlídky venkovských divadelních souborů. Tento Krakonošův divadelní podzim je Mekkou venkovských ochotníků. Hráli jsme dvě představení Rychlých šípů před vyprodaným hledištěm a atmosféra byla vynikající.

V červnu nás navštívil náš dlouholetý kamarád Jiří Lábus. Ypsilonka hostovala v Brně a tak si s námi Jirka přijel "pobesedovat". Bylo to setkání po mnoha létech a nemělo chybu.

V srpnu proběhl druhý ročník Letního hraní v Ořechově. My jsme se prezentovali Slaměným kloboukem, a i když lehce sprchlo, diváky to neodradilo. Opět vydařená akce.

6. prosince proběhla premiéra hry Vlastimila Pešky - Bylo nebylo aneb Jak generál Torstenson ostrouhl kolečka, chcete-li Komédie naučná o tom, kterak lid dle své potřeby dějiny obrací. Pamětníci si možná vybaví, že jsme "Švédy" hráli před dvaceti léty, a jde tedy o obnovenou premiéru. Ani věřit se nechce, jak ten čas letí. Srdečně zveme všechny naše příznivce a doufáme, že opět pobavíme.

Na závěr přejeme všem krásně prožité Vánoce a v novém roce zdraví, štěstí a spoustu hodnotných kulturních zážitků.

R. H.

110 let TJ SOKOL OŘECHOV

Určitě již dříve při některém výročí TJ Sokol byly vzpomenuy jeho začátky. Při letošním výročí 110 let trvání Sokola v Ořechově bude dobré zavzpomínat, alespoň v krátkosti na dobu prvních 60 let.

V roce 1904 byla v Ořechově založena odbočka Sokola Tyrš v Brně a tak bylo možné začít s tělovýchovnou činností. Cvičilo se ve třídě školy v Ořechově a bylo také zakoupeno nejnnutnější náradí. Třída byla plně využita až do roku 1909. Třída, ve které se cvičilo byla v přízemí, souběžná s hlavní budovou. Budova školy byla postavena v roce 1876.

Ze začátku nebylo žádné cvičiště, protože lidé pracovali v Brně, tam chodili pěšky v pondělí ráno, v Brně přespávali a domů se vraceli buď ve středu večer, aby se znovu ve čtvrtek vrátili do práce a nebo se vraceli až v sobotu. A tak se cvičilo především

v neděli ve třídě školy. První cvičiště bylo zčásti vedle školy a před školou. V říjnu 1904 bylo uspořádáno první veřejné cvičení bez nářadí, za účasti 29 cvičenců.

Dne 30. května 1907 se proměnil sokolský odbor v Ořechově v samostatnou jednotu Sokola. Sokolský majetek byl tehdy 119 korun. Na postavení nové sokolovny bylo potřeba 6300 korun. Bylo vybráno několik míst pro novou sokolovnu, např. v zahradě Mudr. Bakeše – v panské zahradě. Další místo bylo, kde stojí dům dříve pana Oldřicha Ryšavého v Ořechově. Bylo nutné dívat se na finanční stránku. Sokolovna pak byla postavena na návrší v Ořechově, naproti školy, po adaptaci stodoly mého dědečka Františka Šmída.

V roce 1907 měla jednota 57 členů, v roce 1909 již 115 členů. Se stavbou sokolovny bylo započato v dubnu 1909 a 29. srpna toho roku byla sokolovna otevřena. Sokolovna byla malá, sál o rozměrech 11x 8 m, šatna a malý dvoreček. V roce 1921 byla podaná žádost o prodej pozemku mezi školou a hřbitovem na vybudování letního cvičiště. Tento pozemek patřil obci. Obec byla ochotna tento pozemek prodat, ale bylo to umožněno až v roce 1923. Od roku 1924 měla jednota vlastní cvičiště, které využívala až do roku 1954.

Dne 9. 1. 1921 a valná hromada 28. 10. téhož roku se usnesli na výstavbě nové budovy a nebo na rozšíření stávající sokolovny. Byly schváleny stanovy a provedena volba představenstva.

Nebylo však docíleno dohody v názorech, jestli budovu přestavět nebo postavit novou. Teprve 21. 3. 1926 bylo rozhodnuto provést přestavbu stávající budovy s nákladem 100 000 korun. Plán a návrh k přestavbě sestavil ing. arch. Mojmír Kyselka rodák z Ořechova. Dne 30. dubna 1926 bylo se stavbou započato. Největší část prací vykonali členové, jak muži, tak i ženy. Po započetí stavby přišlo deštivé počasí, trvalo sedm týdnů a tak se stavba protáhla tak, že ukončení bylo koncem září 1926. Celkový náklad stavby byl 99471 korun. Budova se rozšířila o vedlejší stodolu což umožnilo vybudovat větší sál, kino a jeviště. To si vyžádalo náklady 50 000 korun. Byla to však jedna z nejhezčích sokoloven v širokém okolí.

V roce 1934 byly zahájeny práce na novém hřišti pro kopanou v Rybníčkách. Na budování hřiště bylo odpracováno 4500 hodin a v roce 1935 slavnostně otevřeno.

V roce 1945 po válečných událostech byla Sokolovna v Ořechově úplně zničena a tak se začalo přemýšlet na postavení nové a na místě kde by se vedle tělocvičny dalo vybudovat hřiště a tak celý komplex nazývat stadionem. Ořechov patřil k nejvíce postiženým obcím na Moravě a tak nadřízené orgány nechaly vypracovat zastavovací plán Ořechova, kde se jednalo také o místě pro výstavbu sportovního střediska. Rozhodnutí pak padlo na místo v trati zvané Akrdlíky a tak sokolská i tělovýchovná veřejnost čekala na zahájení výstavby stadionu. Přišel rok 1948, kdy po únorových událostech byla tělovýchova sjednocena v jednu organizaci. A tak byl sloučen Sokol a Orel, stejně jako jejich majetek. V té době byla největší sokolská základna čítající kolem 500 členů. V roce 1949 začíná tělovýchovná činnost velmi ochabovat v důsledku nevyjasněných cílů sjednocené tělovýchovy, což nebylo pro organizovanou tělovýchovu

prospěšné. Tímto sloučením byla vyřešena otázka cvičení na dlouhou dobu. Nebyla však vyřešena otázka Sokolů o velkém snu o stadionu a výstavbě sportovního střediska v Ořechově. Akrdlíky nebyly povoleny a tak se hledalo nové místo. Uvažovalo se o místě stará cihelna, kde však byly domy Jana Macíčka a Jana Vidrmerta. Přemýšlelo se také o místě zvané Kopec a nebo o místě na loučkách. V plánu také bylo rozšíření hřiště v Rybníčkách včetně tribun. Dne 20. září 1957 bylo provedeno místní šetření zástupci odborů výstavby rady KNV a tak došlo k vytyčení stavebního místa pro hřiště za školou. Vybudování celého sportovního střediska mělo hodnotu 1 460 000 korun. Dne 4. prosince 1959 byla stavba povolena a okamžitě začaly práce. Bylo odpracováno 20 000 brigádnických hodin již v polovině výstavby a stejné množství pak ještě do konce. Hrubá stavba stála 500 000 korun a byla dokončena v roce 1964. Dokončením stadionu se alespoň částečně splnilo to, o čem Sokolové léta snili.

Bohumil Šmíd

Příspěvky občanů

Za svobodné Československo!

Pomalu přichází rok 2015, který připomíná, že uplynulo již 70 let od ukončení 2. světové války. Na začátku roku 1945 se konec války již rychle blížil a politické špičky organizovaly řadu konferencí, kde jednaly o zajištění poválečného mírového vývoje. Největší vliv v protihitlerovské koalici měli představitelé Velké Británie, USA a SSSR - Churchill, Roosevelt a Stalin. V únoru 1945 se sešli na konferenci na krymské Jaltě a dohodli se na poválečném uspořádání Evropy, rozdělení Německa na okupační zóny, ale také na postupu vojsk v poslední fázi války. Každý z nich si uvědomoval, že armáda, která se dostane na osvobozená území nejdříve, v nich bude mít rozhodující politický vliv. Churchill chtěl, aby se demarkační linie v Československu vytyčila co nejdále na východě. Ovšem Roosevelt, který na Jaltu dorazil jako těžce nemocný muž, ho v tom nepodpořil. Hlavní zájem USA totiž spočíval v získání pomoci SSSR v bojích proti Japonsku v Pacifiku. Vytyčení linie střetnutí vojsk Spojenců a Rudé armády tedy zůstalo v režii SSSR, který měl ve svých poválečných plánech jasno. Přesto se roku 1945 stal jedním ze zakládajících členů OSN; organizace, která má udržovat mír a zabezpečovat lidská a občanská práva.

Československý zahraniční moskevský i londýnský odboj byl také v plné pohotovosti. Podle dohody s odbojem domácím (Česká národní rada) se měla poválečná vláda Československa skládat napůl z odboje domácího a napůl ze zahraničního. Zahraniční odboj byl však s blížící se válkou natolik aktivní, že na březnových jednáních v Moskvě položil základ budoucí vlády se silným vlivem komunistů a naprostou absencí členů Rady. V dubnu pak v Košicích, již osvobozených Rudou armádou, zveřejnili Košický vládní program, který rovnou i vyhlášoval vybudování armády a bezpečnostních složek podle vzoru SSSR či vytvoření revolučních orgánů, jako např. národních výborů.

Už tehdy začínalo být patrné, že obnova skutečně demokratického a právního státu nebude jednoduchá.

Zatímco politici jednali, vojáci nadále bojovali a civilisté zůstávali v nejistotě. V Brně v posledních měsících roku 1944 probíhalo bombardování letectvem USA a lidé před blížící se zimou zůstali bez dodávek vody, plynu i elektřiny. Vše se muselo rychle opravovat. Do jihomoravských obcí byli zatím vysláni tzv. zákopníci - mladí lidé z Čech a Moravy, kteří měli za úkol vybudovat zátarasy pro blížící se frontu. Vojenské akce s cílem osvobození Československa rozhodně neprobíhaly tak hladce, jako jednání o poválečném uspořádání. Karpatsko-dukelská operace, která měla Rudé armádě otevřít přístup do Československa, se proměnila v kruté krvavé boje s velkými ztrátami na životech. Rudá armáda však postupovala slovenským územím dál a nezdělitelně se blížila k Moravě. Jak se fronta postupně přibližovala, zákopníci začali odjíždět a atmosféra v kraji se razantně změnila. Mezi lidmi se šířila nervozita a města byla vyliďněná. Přestaly jezdit vlaky, nefungovala pošta, školy i úřady byly zavřené, v továrnách se nepracovalo, pekaři nepekli. Taková byla realita blížícího se konce války pro běžného občana.

25. března byla zahájena Bratislavsko-Brněnská operace, jejíž součástí se stala i bitva o Ořechov. O významu této bitvy a jejímu průběhu, jak z pohledu vojenských generálů, tak ořechovských občanů, bude věnován článek v příštím čísle Ořechovského zpravodaje.

Mgr. Ivana Vítková

Několik výročí z historie obce

90 let od stavby obecního úřadu

Budova obecního úřadu byla v obci postavena před devadesáti lety. 23. července 1923 byla obecním zastupitelstvem schválena koupě pozemku parcelní číslo 137 od Jany a Jakuba Ryšavých za cenu 9.150,- Kč. Na tomto pozemku byl postaven obecní činžovní dům podle návrhu stavitele Jaroslava Jungmanna z Dolních Kounic a náklady na jeho vybudování činily 279.583,44,- Kč. Státní příspěvek byl 129.000,- Kč. Stavba začala v r. 1923 a dokončena byla na podzim r. 1924. Na pracích se podílel zednický mistr Josef Buček z Bosonoh. V domě byl tehdy umístěn lékař, pošta, četnická stanice, byt poštmistra a byt učitele.

V letošním roce byla dokončena rekonstrukce celé této budovy. V přízemí se nyní nachází poštovní úřad a zasedací místnost pro slavnostní akce pořádané obecním úřadem. Ti občané, kteří mají pohybové potíže, mohou použít nově vybudovaný výtah. V prvním patře jsou umístěny úřadovny a hygienická zařízení. Všechny místnosti jsou vybaveny novým nábytkem. Budova obecního úřadu se tak stala ozdobou naší obce.

Budova obecního úřadu po válečných událostech z dubna roku 1945

70 let od náletu na Brno

Americké bombardovací svazy měly své základny v Itálii. Náletu na Brno dne 24. srpna 1944 se zúčastnily čtyřmotorové bombardéry Boeing Flying Fortress B-17, Consolidated Liberator B-24. Doprovod a ochranu tvořily stíhací letouny Lightning P38 a Mustang P51. Německá stíhací letadla Focke-Wulf 190A startovala z letiště v Budkovicích u Ivančic. Po náletu se bombardovací svazy vracely. Na náš katastr spadla jedna bomba u Barákovy boudy nad Hajany, další dvě za ulicí Nová a za tikovickým hřbitovem. Bomby vyhloubily ohromné krátery, hlína dopadala až do vesnice. Podle očitých svědků americké stíhací letouny pronásledovaly německé stíhačky nízko nad zemí. Jedna americká stíhačka se na poslední chvíli vyhnula věži tikovického kostela. Lidé zahlédli v kabině pilota. Byl to prý černoš, což v tehdejší době bylo naprosto nevídané.

70 let od popravě Rostislava Šenkýře

Rostislav Šenkýř se narodil 23. května 1923 v domě č. 9 na ulici Komenského. Za II. světové války bojoval jako partyzán ve Slovenském národním povstání. Při jedné bojové akci byl německými fašisty zajat a uvězněn. Za bojovou účast v SNP byl odsouzen k trestu smrti a dne 24. 11. 1944 v Trenčíně popraven. Je pohřben v rodinném

hrobě na hřbitově v Ořechově. V r. 1995 mu bylo Obecním úřadem v Ořechově uděleno čestné občanství in memoriam.

25 let od „sametové revoluce“

Politické změny r. 1989 se dotkly i naší obce. Do vedení obce byli zvoleni členové OF (Občanského fóra): Ing. Jaromír Polcar, Alois Franta, Ivan Macíček a Mgr. Jiří Poledňa. Tito občané se významnou měrou zapsali do „paměti obce“. Na obecních shromážděních v Sokolovně (dnes Orlovna) bylo vždy přítomno 200 - 300 občanů. První svobodné volby proběhly 24. listopadu 1990. Ve volbách se ucházelo 48 kandidátů o posty v 15ti členném zastupitelstvu. Za OF získal Ing. Jaromír Polcar 793 hlasů, Ivan Macíček 553 hlasů, Mgr. Jiří Poledňa 920 hlasů a Ing. Miroslav Smutný 743 hlasů. Za OF bylo do zastupitelstva zvoleno celkem 5 kandidátů, za ČSL 5 kandidátů, 4 kandidáti za koalici ostatních stran a za politické sdružení zemědělských družstev 1 kandidát. Ve čtvrtek 24. listopadu 1990 byl pak zvolen starostou obce Ing. Jaromír Polcar a místostarostkou paní Ludmila Krečmerová. Členy obecní rady se stali Mgr. Jiří Poledňa, Jan Urban a Miroslav Peška.

Mgr. Jiří Poledňa

Za Pavlem Svobodou (1938-2014)

Jaro letošního roku nám přineslo smutnou zprávu. Dne 2. dubna 2014 odešel ořechovský rodák PhDr. Pavel Svoboda. Řadu let žil a pracoval v Jihlavě. Do Ořechova se však často a rád vracel, aby se potěšil se svými blízkými a kamarády. Nedávno zde také uspořádal zajímavou výstavu Betlémů.

V mládí pracoval v ořechovském mládežnickém hnutí a věnoval se všestranné kulturní práci. Vzorem mu byl jeho otec Oldřich Svoboda, významný ochotnický herec, režisér, malíř a osvětový pracovník (1904-1996).

S Pavlem Svobodou nás spojoval vřelý vztah k Ořechovu. Znovu pročítám jeho obsáhlé dopisy, v nichž vzpomíná na své mládí a vyznává se z lásky k rodné obci. Poslechněte jeho milé vyprávění o mikulášské obchůzce jeho dětství. Věřím, že Ořechov na dr. Pavla Svobodu nezapomene.

Jiřina Mrázová

Mikuláš na Kerendově

V době mého dětství bylo zvykem, že v předvečer svátku svatého Mikuláše obcházel tento velebný biskup s čertem a andělem celý Kerendov, část obce Ořechovičky. Navštívil každé stavení a povídal si s dětmi. Ty přednesly básničky nebo zazpívaly písničku. Hodné a poslušné dostaly odměnu, neboť dárků měl andělek plný koš.

Když jsem byl docela malý, věřil jsem, že jsou to bytosti nadpřirozené. Tetička mi totiž vyprávěla, že večer na konce dědiny sestoupí z nebe po zlaté šňůře Mikuláš s andělem. Dole na zemi se k nim přidá rohatý čert, který si nese řetězy a velký pytel na děti

neposlušné. Toho pekelníka jsem se opravdu bál a nespustil z něho oči. Jednou, když trojice již od nás odešla a já tiskl balíček s dobrotami, uviděl jsem na koberci v předsíni malou loužičku – byl to tající sníh, který přinesli návštěvníci na botách. Sklonil jsem se a přičichl k té mokré stopě a věřte, nevěřte, byla cítit peklím. Jistě ji tam zanechal ten chlupatý, umouněný čert. Z tohoto tajemného objevu jsem se radoval a všem o tom vyprávěl.

Když jsem povyrosl a chodil již do školy, zjistil jsem, že se ta mikulášská parta obléká u nás ve Fabrice, v místnosti zvané stolárna. Mikulášem býval Mírek Cacarda, výborný herec a režisér ochotnického divadla. Čerta představoval můj strýc Josef a do Andělského hávu se vždy ustrojila Andělka Loiblová. Ve třinácti letech jsem už také pomáhal s přípravami – opravit oblečení, přichystat veškeré rekvizity – mitru, berlu a podobně. Jednou jsem však zjistil, že stará maska čerta je skladováním zcela zničena. Záchranu jsem hledal u svého otce – byl hercem, režisérem, ale také výtvarníkem. Podle loutky čerta, vypůjčené ve škole u pana ředitele Sece, začal táta večer tvořit masku pekelníka. Ke slovu přišla hlína, voda, kousky novinového papíru, sádra, kliš a špachtle spolu se starým hrcem. Byl to přímo koncert nápadů a řemeslné zručnosti. Tak pozvolna a pracně vznikala nová maska. Práce skončila po půlnoci a tvář čerta byla přímo děsivá. Do rána dílo uschlo a otec tu ďábelskou tvář ještě pomaloval tmavými barvami. Výsledek byl překvapující – přímo umělecké dílo. S obdivem jsem zíral na tatínka a jeho výtvar. Protože se mi maska tolik líbila, vytvořil táta rychle ještě masku malou pro mne. Sehnali jsme nezbytný kožíšek a byl ze mne malý čertík. Toho roku tak chodili s Mikulášem hned čerti dva – velký a malý. Velkého představoval Jožka Čížek, malým jsem byl já. Bylo to něco nového, dosud nevídaného k obveselení dětí i dospělých. Obchůzku jsme potom opakovali každým rokem. Parta to byla veselá, až rozpustilá, proto o veselé příhody nebyla nouze. Rád na to vzpomínám.

Uplynula řada let, na Kerendově už dlouho nebydlím, ale stále sleduji dodržování tradic rodné obce. Dovídám se, že Mikuláš po Kerendově stále chodí. Zavítá i na Výhon a do dalších ulic. Potěšilo mě, že i tradice dvou čertů se udržuje. Mikulášem byl nedávno Petr Sekanina, čertem Zdeněk Novotný, vládcem pekel – Luciferem Radim Skalník a bělostným andělem Veronika Pečínková. Jsou to většinou herci Ořechovského divadla. Představitelé té tajemné trojice se sice rok po roce střídají, ale jejich mikulášská nadílka má vždy zasloužený úspěch a lidé na ten den dlouho vzpomínají. Proto si tu osvědčenou partu objednávali již rok předem. Když budete hodní, podarují i Vás.

Podle vyprávění PhDr. Pavla Svobody napsala Jiřina Mrázová

František Ryšavý: Šéfkuchařem v Bílém domě

To je název nejen tohoto příspěvku do Ořechovského zpravodaje, ale i název knihy, kterou vydal v roce 1955 ve Washingtoně v Americe můj strýc – František Ryšavý, rodák z Ořechova. Jak se na toto významné místo dostal, Vám krátce vypráví tento příběh.

Můj strýc se narodil v Ořechově dne 27. ledna 1904. Byl nejmladší ze šesti dětí Václava a Alžběty Ryšavých, kteří brzy po sobě zemřeli a šest dětí zůstalo bez rodičů. Nejmladší František byl dán do sirotčince do Vyškova, ostatní děti si rozebrali příbuzní v Ořechově. Ze sirotčince si chlapce vzala jistá paní Dominika Gablerová, která byla na chlapce hodná a on ji měl rád. Když zemřela, asi v jeho devíti letech, dostal se František do rodiny cizího člověka ve Vyškově. Ten byl zlý a neuznalý, měl u sebe jiné dvě děti a posílal je dokonce žebrot. Františkovi vzal i pěkné šaty, které mu naše maminka poslala. Byla o 17 let starší než on a byla skoro jako jeho máma.

V domě, kde František vyrůstal, bylo cukrářství pana Štefla a u něho se vyučil cukrářem. Když měl v ruce výuční list, pustil se do Prahy. Tam našel místo ve velkém cukrářství u pana Vosátky, kde jak říkal, se hodně naučil. A tak se mu Praha stala „branou“ do světa. Byl odvážný a podnikavý a hleděl ve světě získat co nejvíce zkušeností. Začal také vařit a hlavně se učil cizí řeči. Uměl částečně italsky, pak se naučil francouzsky a nejvíce ovládal angličtinu. Ještě z Prahy k nám jezdil nejčastěji na vánoce a my děti jsme se na něho těšily. Velmi často psal z ciziny a nejen nám, ale všem svým sourozencům.

Později, v letech třicátých byl zaměstnán v severní Africe u amerického uhlobarona pana Sebastiana. V roce 1936 se oženil s Českou Hanou, a to v republice. Oba pak odjeli zpět do Hammamatu do Afriky, kde oba pracovali. Pan Sebastian potřeboval dobrého mladého kuchaře a strýc, i když předtím nevařil, všiml si hodně, a když byl podroben zkoušce, tak se mu to povedlo a byl naráz i kuchařem. Psával, že šéfovi nejvíce chutnají naše moučníky, zvláště vánočky a štrůdle. Byl u něho šest roků. Před narozením jejich jediné dcery Hany se vrátili do Prahy. Téměř po celou válku byli v Praze. Koncem války byl v Plzni u americké armády a vařil pro vojáky. Po válce odjeli zpět do Francie a odtud pak s rodinou do Ameriky. Nejdříve žili ve Washingtoně, kde si koupili menší domek. Po rozvodu odjel strýc do Kalifornie, kde pracoval u samých velkých boháčů a filmových hvězd v Beverly Hills. Pak se vrátil zpět do Washingtonu. Bohaté zkušenosti, praxe a sbírka receptů, vycházejících z originálních jídel české kuchyně, mu pomohly vyhrát konkurz na místo šéfkuchaře v Bílém domě.

Jednou se stalo, že prezident Eisenhower potřeboval připravit nějaké zvláštnosti pro velkou diplomatickou hostinu. František obstál ve velké konkurenci a tak prostý chlapec z moravské vesnice dosáhl svého životního úspěchu a stal se šéfkuchařem v Bílém domě.

Sám o tom říká: „Když jsem přecházel dveře Bílého domu už jako šéfkuchař, myslel jsem na domov, na Ořechov, Vyškov, Prahu a Československo, já, poctěný a vyznamenaný nad všechny kuchaře, budu vařit pro prezidenta Spojených států! Byl jsem jako ve snu a dlouhou mi trvalo, než jsem uvěřil, že je to skutečnost. Největším překvapením pro mě bylo, když druhého dne přišla do kuchyně paní Eisenhowerová, srdečně mne přivítala a řekla, že doufá, že se mi zde bude líbit. Druhý den přišel sám pan prezident, velice srdečně mne přivítal, popřál mi vše nejlepší a představil mi také svého průvodce, generála severoatlantických sil, Gruenthera.

Eisenhowerovi si přáli jen jednoduchá jídla, protože prezident měl dietu. Jinak tomu však bylo při státních recepcích. To přišel na řadu diplomatický protokol a jídelníček schvaloval sám prezident. Mimo řadu světových osobností, které si pochutnávaly na jeho specialitách, tlumočil prezident Františkovi uznání od Winstona Churchila, indického představitele Nehrua, bývalého francouzského prezidenta Cotyho a mnoho jiných. Místo bylo velice odpovědné. Vařil v Bílém domě po celé prezidentovo volební období. V té době napsal spolu s americkou redaktorkou knihu: „White House Chef“, která se stala velkým bestsellerem. Prozradil v ní všechny své významné recepty.

Vzpomínku Marie Maršálkové poskytl ze svého archivu P. Bohuslav Bláha

Vzpomínání

Minulý rok na podzim se na Obecním úřadě v Ořechově konala akce, při které si děti z mateřské školy hráli na svatbu. Holčičky byly nastrojené v bílých šatech, kluci nastrojeni ve svátečním oblečení. Při prohlížení mých rodinných fotografií, jsem našla i fotografii, která mi celou akci připomněla. I my jsme si před osmdesáti léty hráli na svatbu a dokonce jsme měli i napečené koláče.

Helena Ondrášková

Jména dětí za svobodna: nevěsta Dana Lahodová, ženich Libuše Pánková, družičky zprava Jaruška Lahodová, Helena Janíčková, Věra Mikulášková, Miluška Stříbrná

Spálený mlýn

V měsíci říjnu likvidovali požár ve Spáleném mlýně místní hasiči. Naštěstí škoda nebyla velká. Dnes je mlýn opuštěn a neobydlen. Před časem zde bydlel pan Jiří Cenek, který zemřel 18. listopadu 2014. Ve Spáleném mlýně se mlelo obilí až do roku 1947. Jako pohon sloužila přiváděná voda z řeky Bobravy. Historie Spáleného mlýna sahá až do roku 1378 (toho roku v sobotu 29. listopadu v 19 hodin ve věku 63 let zemřel římský císař a král český Karel IV.). Za krásného počasí doporučuji vycházku tuto oblast navštívit. Po ulici Polní nebo Tolarové dojdete ke kříži, poté vpravo a po 300 metrech vlevo k lesu. Zde na takzvaných Zahrádkách je studánka (před lety byla zrekonstruována občany Ořechova v čele s Miroslavem Peškou). Dnes pod studánkou byly Obcí Ořechov zbudovány dva rybníčky pro zadržování vody při povodních. Jsou zde vysázeny červené duby a pro odpočinkové místo slouží lavička. Odpočínáte si zde a podíváte se na krásnou přírodní scenérii.

Mgr. Jiří Poledňa

Pokoj lidem dobré vůle

Vážení a milí přátelé, opět po roce prožíváme onu překrásnou atmosféru Vánoc a dovolte mi, abych Vám všem jménem našeho farního společenství a vlastním popřál radostnou oslavu narození Ježíše Krista a požehnanou cestu příštím rokem.

K vánočnímu zamyšlení mě napadla jedna událost, která znamenala významný mezník v dějinách naší moderní civilizace. V roce 1858 se podařilo spojit dva významné světadíly, Evropu a Severní Ameriku, podmořským kabelem vedeným po dně Atlantského oceánu. Umožnilo to okamžitou telegrafickou komunikaci mezi oběma kontinenty. Stálo to obrovské úsilí tehdejší vědy a techniky. Byl to doslova zápas se všemi rozbouřenými živly oceánu, než se konečně dílo podařilo. Pak se hledala vhodná první věta, která měla být telegraficky vyslána, a měla nejen odstartovat, ale i posvětit, požehnat celému tomu historickému projektu spojení Evropy s Novým světem. Nakonec byla zvolena věta z Bible: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ (Lukáš 2, 14). Je to věta, kterou oznámily hlasy nad Betlémem a zpívalo ji společně nebe se zemí.

Mne osobně oslovuje zajímavá souvislost: v betlémské noci se také poprvé přímo spojily dva světy - nebe a země, Tvůrce se svými tvory. Tam se rovněž očividně naplnila prorocká slova, že náš vytoužený pokoj a mír pro lidstvo může nastat jen tehdy, když tato věta platí vcelku. Ta věta je totiž souřadné souvětí, kde první část znamená: ať je vzdávaná sláva Bohu a potom teprve následuje to druhé - že lidem na zemi přichází pokoj a mír. Tam tedy, kde lidé slaví Boha jako svého Tvůrce a nejvyšší Dobro, přichází mír a pokoj jako dar Boží.

Když tehdy pod Atlantikem proběhl onen první telegraficky signál, bylo to ze strany lidí jasně vyznání víry. Škoda, že dnes při koncepci nové Evropy ani v předmluvě nové

evropské ústavy nesmí být ani zmínka o Bohu. Zdá se, že současný člověk chce cosi budovat sám bez Boha, ale jak vidíme, onen pokoj a mír sám si dát nemůže. Je to dar, který přichází především od Něho. Pohled na Betlém nám tedy představuje jakési konkrétní a srozumitelné priority. A věřím, že stojí za to se občas zastavit a popřemýšlet, co vlastně pro nás znamená biblické poselství, že „Slovo se stalo tělem a přišlo žít mezi nás. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ (Jan 1, 14) S darem modlitby Mariusz Sierpniak, farář

Pozvánky

Vánoční bohoslužby:

Štědrý den:	17,00 hodin - kostel sv. Jiří v Tikovicích 21,30 hodin - kostel Všech svatých v Ořechově
Hod Boží vánoční:	9,15 hodin - kostel Všech svatých v Ořechově
Svátek sv. Štěpána:	8,00 hodin - kostel sv. Jiří v Tikovicích 9,15 hodin - kostel Všech svatých v Ořechově
Svátek sv. Silvestra:	17,00 hodin - kostel sv. Jiří v Tikovicích

**Vánoční koncert se bude konat dne 4. ledna 2015 v 16,00 hodin
v kostele Všech svatých v Ořechově.**

Dárkový poukaz na masáže v hodnotě 300Kč

**Masáž zad, lymfatická masáž, lifting obličeje,
aromamasáž zad; Bowenova technika.**

**Kosmetické ošetření – AGELOC GALVANIC
SPA- Nu Skin**

Mirka Hemalová – 739 240 298

*****

POWER JOGA - Střelice

KDY: každý čtvrtek v 19.00 hod.

**Kde: ZŠ Komenského 2/585; Střelice
Podložky s sebou, Těšíme se na Vás !**

*****

Firma Indwell Industry s.r.o. - zabezpečovací a kamerové systémy
hledá k pronájmu menší místnost, která by sloužila jako kancelář.

Ideálně v Ořechově s odděleným vchodem.

Prosím kontaktujte nás na tel. číslo: 720 724 365, 604 166 773,

nebo na email: t.prazak@indwell.cz, bauer@indwell.cz

EUROPLAST-MORAVA

VÝROBCE A DODAVATEL VAŠICH PLASTOVÝCH OKEN A DVEŘÍ

INOUTIC • O^{ic}

Jsmo výrobci plastových oken přímo z vašeho okolí.
Dlouholetá kvalita výroby, ověřená mnoha spokojenými zákazníky.

Nabízíme kvalitní německé profily INOUTIC: **ARCADE – PRESTIGE – EFORTE**

**AKCE
ZDARMA!**

- nadčasové skryté kování
(je zárukou vašeho bezpečí)
- zasklení trojsklem

Kontakt: Holasice 314, Rajhrad u Brna
tel.: 547 232 360, 702 056 446
602 513 920, 606 732 777

e-mail: info@europlast-morava.cz

www.europlast-morava.cz

VYSOCE KVALITNÍ DŘEVĚNÉ RUF BRIKETY

- 🔥 brikety RUF z tvrdého dřeva (buk, dub)
- 🔥 výhřevnost 19,19 MJ/kg
- 🔥 dlouhé, rovnoměrné hoření
- 🔥 1 paleta = 960 kg
- 🔥 nejlepší cena v poměru kvalita/cena briket

5 450,-/paleta
59,-/10 kg balení

Akční CENA DOPRAVY
do vaší obce
za **POUHÝCH 200,-**

Jediné brikety
s SGS certifikátem
kvality na jižní Moravě.

**OVĚŘENO
ZÁKAZNÍKY**
délka hoření
3 - 6 HODIN
ve zplynovacím
kotli **AŽ 8 HODIN!**

KONTAKT

Tel.: 776 255 828
www.moraviabriket.cz
Říčky 22 | 664 83

OTEVÍRACÍ DOBA

ÚT 9:00 - 17:30
ČT 9:00 - 17:30
PÁ 11:00 - 16:00

Krásné prožití svátků vánočních,
pevné zdraví, hodně štěstí,
spokojenosti, lásky a úspěchů
v novém roce 2015 přeje
všem občanům

Obecní úřad Ořechov

Ořechovský zpravodaj vydává:

Obec Ořechov, Zahradní 216/1, PSČ: 664 44, Ořechov, IČ: 00282278
Ev. č. MK ČR E 1013

V roce 2014 Ořechovský zpravodaj vychází celkem 4x.

Distribuce Ořechovského zpravodaje č. 4/2014: prosinec 2014.

Uzávěrka příspěvků prvního čísla zpravodaje roku 2015 je **10. března 2015**

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov na e-mailu: ekonom@orechovubrna.cz.

Délka příspěvků by neměla překročit 1 a 1/2 strany A5. Za správnost údajů uvedených ve člancích Ořechovského zpravodaje odpovídají jejich autoři.

Možnost inzerce:

1 stránka barevná: 1.200 Kč včetně DPH, 1 stránka černobílá: 960 Kč včetně DPH.

BLUDIŠTĚ

Dojede lyžař až do cíle a postaví se na stupeň vítězů?

